

EXTINCTION REBELLION CZECH REPUBLIC
- REBELIE PROTI VYHYNUTÍ, Z.S.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

Úvodní slovo

Extinction Rebellion (XR) je mezinárodní hnutí, které využívá nenásilné prostředky občanské neposlušnosti s cílem zastavit probíhající hromadné vymírání a minimalizovat riziko společenského kolapsu v důsledku klimatické krize. Reaguje tím na selhání vlád, včetně vlády ČR, adekvátně reagovat na současné a budoucí hrozby vyplývající ze spalování fosilních paliv a dalších ničivých vlivů lidské činnosti na globální ekosystém.

Jsme součástí sítě národních a lokálních skupin XR ve více než 90 zemích na světě.

Hnutí Extinction Rebellion má tři požadavky:

1/ Říkejte nám pravdu.

Žádáme, aby vláda podle pravdy oznámila, jak vážná je naše situace, aby změnila veškerou legislativu, která není v souladu s danou situací, a aby společně s médii komunikovala naléhavost změny, včetně toho, co mají dělat jednotlivci, komunity a firmy.

2/ Okamžitě začněte jednat.

Dobré úmysly a doporučení polární ledový příkrov nezachrání. Vláda musí neprodleně přijmout právně závazná pravidla k dosažení uhlíkové neutrality do roku 2025 a ke snižování spotřeby. Musí podniknout i další kroky, abychom zabránili přílišnému nárůstu objemu skleníkových plynů v atmosféře.

Vláda nechť spolupracuje na mezinárodní úrovni, tak aby globální ekonomika nevyužívala více než polovinu zdrojů, které se ročně udržitelně obnovují.

Tyto požadavky vyžadují iniciativu a mobilizaci všech sil – tato opatření svým rozsahem připomínají válečný stav. A proto:

3/ Vytvořte občanské shromáždění

Nemáme plnou důvěru, že vláda vykoná odvážné, rychlé a dlouhodobé změny nezbytné ke splnění našich požadavků. Rovněž nemáme v úmyslu dávat politikům více moci. Místo toho žádáme vytvoření občanského shromáždění, které by dohlíželo na zavádění požadovaných změn a představovalo funkční demokratický nástroj pro řešení současné krizové situace.

Informace o vizi, poslání a historii organizace

Naše vize

Naší vizí je svět, kde láska a laskavost jsou součástí každodenního života. Byl by to svět, kde se staráme a pečujeme o krásu přírodního světa, žijeme bok po boku se všemi lidmi a formami života. Byl by to svět, kde si vážíme všeho, co máme. Svět, kde nemusíme chtít stále víc – být něco víc, vlastnit víc, vidět víc. Svět, kde jsme spokojeni s tím, jací jsme, co máme a kde žijeme.

Naše každodenní životy jsou prosté, přesto je naplňuje hlubší smysl a soužití s ostatními. Náš svět je inkluzivní; snažíme se zajistit spravedlivé procesy kolektivního rozhodování, při nichž se upřednostňuje kreativita. Jednáme zodpovědně; uvědomujeme si své propojení se širším světem a dopad, který na něj jako jednotlivci máme.

Naším cílem je sloužit životu.

Naše principy a hodnoty

Extinction Rebellion považuje sociální a ekologická témata za nerozlučně spojená a vzájemně propojená. Jsme celospolečenské hnutí, otevřené všem, kteří chtějí napravovat současný stav věcí. Na základě našich principů se jasně vymezujeme proti rasismu, xenofobii, sexismu, sociálnímu vyloučení a rozdělování společnosti na my a oni. Jednotlivci a skupiny vyznávající tyto hodnoty tak jednají proti našim základním principům a nemohou být součástí hnutí.

Naše principy jsou v souladu s naší vizí o lepší budoucnosti a cílem sloužit životu. Vytvářejí naši kulturu a odrážejí vše, co je pro nás důležité. Jsou podstatou naší identity.

Každý, kdo jedná v souladu s těmito principy, je součástí XR a může jednat ve jménu našeho hnutí.

1/ Máme společnou vizi změny

Chceme vytvořit svět obyvatelný pro budoucí generace.

2/ Naše poslání vychází z toho, co je nezbytné

Nikoliv z toho, co je možné. Mobilizací 3,5 % populace (pomocí dynamických metod organizace) se budeme snažit prosadit změnu systému.

3/ Vyzdvihujeme potřebu regenerativní kultury

Vytváříme životaschopnou, odolnou kulturu, která pohotově reaguje na změny.

4/ Překonáváme se, abychom překonali i současný toxický systém

O systémové změny usilujeme tak, že vystupujeme z vlastních komfortních zón.

5/ Vážíme si reflexe a učení

Postupujeme v cyklu: akce, reflexe, poučení, plánování další akce. Učíme se od jiných hnutí i ze svých vlastních zkušeností.

6/ Všechny přijímáme takové, jací jsou

Aktivně pracujeme na vytváření bezpečnějšího a vstřícnějšího prostředí.

7/ Aktivně redukujeme moc

Rozbízíme mocenské hierarchie, abychom tak zajistili spravedlivější zapojení do činnosti.

8/ Nikoho neobviňujeme ani nezostuzujeme

Žijeme v toxickém systému, avšak neviníme z toho žádného jednotlivce.

9/ Jsme nenásilné hnutí

Používáme nenásilnou strategii jakožto nejefektivnější cestu ke změně.

10/ Fungujeme na principech autonomie a decentralizace

Společně vytváříme struktury, které nám umožňují zpochybňovat význam moci. Každý, kdo jedná v souladu s těmito základními hodnotami a zásadami, může podnikat akce naším jménem.

Krátká historie spolku

Česká odnož Extinction Rebellion vznikla na konci roku 2018, spolek Extinction Rebellion Czech Republic - Rebelie proti vyhynutí, z.s. (XR) byl zapsán podle českého práva v létě 2019.

V roce 2019 spolek XR pořádal přednášky a tréninky přímých nenásilných akcí. Proběhly pochody, např. pochod od Muzea přes Magistrát hl. m. Prahy (interpelace) k Poslanecké sněmovně a na obou místech proběhl takzvaný "die-in". Naše aktivity v rámci České republiky přispěly k vyhlášení stavu klimatické nouze na Praze 7, ke kterému došlo 22. května 2019, následovala ji Praha 6. V měsíci červnu tohoto roku byla uznána klimatická nouze na území celé Prahy prostřednictvím klimatického závazku magistrátu Hlavního města Prahy. 28. září jsme pověsili banner na sochu Svatého Václava na Václavském náměstí a o týden později uspořádali velký festival XR, který kulminoval bloádou pražské magistrály 150 lidmi.

Další akce proběhly i v jiných městech České republiky, například v Brně. Přednášky se organizovaly plošně po celé republice.

Informace o lidech zajišťujících provoz organizace

(od správní rady až po dobrovolníky)

Jeden z původních zakladatelů byl Arne Springorum, geolog a poradce na úspory energie, a v současnosti klimaaktivista. Arne Springorum je také předsedou výboru spolku.

Většinu aktivit spolku zajišťují dobrovolníci. Spolek nemá stálé zaměstnance, ale přesto potřebuje pro organizační zajištění náročnějších akcí lidi, kteří budou ochotni věnovat spolku čas i nad rámec svého volného času. Tyto lidi spolek zaměstnává většinou krátkodobě na DPP.

V roce 2020 tito lidé zajišťovali zejména koordinaci a komunikaci jednotlivých týmů, grafickou a uměleckou činnost pro přípravu a podporu akcí, organizaci akcí, organizaci přednášek o klimatu, administrativní podporu a komunikaci v rámci klimahnutí.

Přehled činnosti v roce 2021

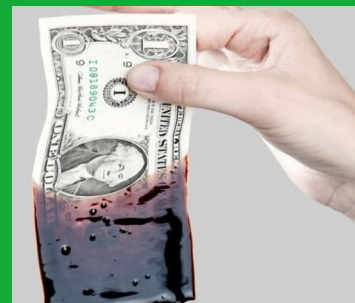
Stejně jako v roce 2020 ovlivnila činnost XR XR pandemická situace s dlouhými týdny lockdownu. Významná část plánování a komunikace se přesunula na digitální platformy a pravidelné týdenní on-line hovory.

Kampaně

GLOBAL MONEY REBELLION WAVE

V jarních měsících jsme se angažovali v kampani proti pojišťování fosilního průmyslu. Zároveň s tím jsme připravovali Velkou letní rebelii 2021, která byla zaměřena na stejný problém.

SKONCUJME S FINANCOVÁNÍM KLIMATICKÉ KRIZE

16. dubna se konala akce proti bankám, které financují z našich peněz špinavý fosilní průmysl. Akce proběhla v několika městech po ČR, například v Brně, Zlíně, v Ústí nad Labem a v Praze, kde aktivisté umývali okna poboček několika bank s doprovodem policie v civilu i v uniformě. Akce vrcholila vysypáním pytle špinavého uhlí na jedné pobočce Raiffeisenbank.

Vít Hassan photography

V rámci kampaně se zároveň konaly různé přednášky, upozorňující na propojení bankovního sektoru s fosilním průmyslem:

- **Špinavé prachy: Přednáška o klimatu a financích** (15. 6. v Brně)
- **Brno proti špinavému pojištění!**
Skončujeme s pojišťováním fosilního průmyslu (21. 6. v Brně)
- **Akční dny proti špinavému pojištění**
(21. – 23. 6. v Praze, společně se spolkem Zastavme špinavé prachy)

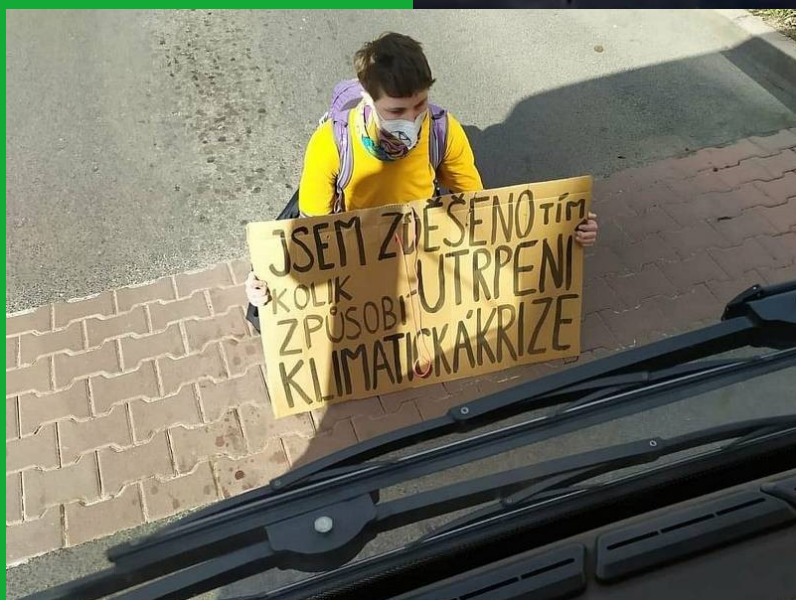

REBELLION OF ONE - REBELIE JEDNOHO

Ve spojení s aktivitami globálního hnutí XR se od konce března odehrávaly takzvané Rebelie jednoho – Rebellion of One. Šlo o akce, při kterých jeden aktivista sám blokoval automobilovou dopravu, často s cedulí "Jsem zděšený*á z toho, že... (například co klimatická katastrofa přinese)" Blokády začaly v Praze a odehrávaly se každý týden. Vzbudily velmi vášnivé reakce na sociálních sítích. Akce kulminovaly 12.6. akčním dnem po celé republice, kdy se Rebelie jednoho konaly po Praze 3x, dále v Brně, Ostravě, Hradci Králové, Mladé Boleslavi a Liberci.

POSTAVME SE TURÓWU

Koncem roku jsme také začali připravovat kampaň proti rozšiřování těžby v polském dole Turów, který přímo sousedí s českou hranicí a kriticky ohrožuje spodní vodu přilehlých (nejen) českých obcí. Snažili jsme se zabránit sjednání nevýhodné smlouvy, kdy česká vláda výměnou za finanční kompenzaci povolí Polsku pokračování těžby.

V rámci kampaně jsme uspořádali dvě online přednášky, a to 9. a 15. prosince.

POSTAVME SE TURÓWU

LETNÍ REBELIE 2021

Letní rebelie se konala 25. až 28. června v Praze. Zahrnovala vícero aktivistických, vzdělávacích i kulturních událostí. Vyvrcholila nenásilnou přímou akcí občanské neposlušnosti.

Jako první se s naší podporou uskutečnila v pátek 25. 6. **Letní zvířecí rebelie Animal Rebellion** při níž aktivisté blokovali most u Ministerstva zemědělství. Večer proběhla premiéra filmového dokumentu *Žal žen* režisérky Andrey Culkové, o životě aktivistek z české Extinction Rebellion.

V sobotu 26. 6. jsme uskutečnili **Letní rebelskou (nejen) cyklojízdu** pražskými ulicemi.

V tento den zároveň probíhal kulturně - vzdělávací **festival Letní rebelie** který jsme uspořádali ve spolupráci s Galeríí hl. města Prahy v prostorách Trojského zámku. Program zahrnoval přednášky, workshopy, diskuse po kterých následovala série koncertů.

27. 6. pak následoval **Den rebelů a rebelek** na ostrově Štvanice. Ten byl zaměřený na praktický trénink dovedností potřebných pro klimatický aktivismus a občanskou neposlušnost. Zároveň byl přípravou na nenásilnou přímou akci následujícího dne. Zahrnoval vícero workshopů praktických seminářů, mimo jiné zde proběhl i seminář "Přesvědčte babičku, aby šla do vězení kvůli klimatické krizi" Ten byl zaměřen na otázku, jak vést konverzaci o klimatické nouzi.

Nenásilná přímá akce – Kde se ignoruje klima, tam se tvoří krize, 28. 6.

Zaměřili jsme se na Českou národní banku, která v porovnání s jinými národními centrálními bankami nedělá nic pro přípravu finančního systému na nastávající klimatickou krizi i přes doporučení Evropské Centrální Banky. Okupovali jsme vestibul a na fasádu ČNB připevnili barevné palety které obsadili aktivisté. Jen s pomocí zásahového týmu a hasičského zařízení byla blokáda po 5 hodinách ukončena.

Kreativní intervence:

Amazonie umírá

23. srpna jsme na Václavském náměstí v Praze vyjádřili svou solidaritu s původními národy Brazílie. Provedli jsme zde uměleckou performanci jako protest proti chystanému rozhodnutí brazilského nejvyššího soudu o zákonu, který by mohl zrušit ohraničení všech chráněných území, což by umožnilo ještě větší drancování Amazonského pralesa.

Vítáme novou ministryni Životního prostředí

22. prosince jsme se sešli před Ministerstvem životního prostředí v Praze, abychom přivítali novou ministryni Annu Hubáčkovou při nástupu do úřadu. Svými transparenty jsme jí připomněli, že budeme její kroky v úřadu bedlivě sledovat. Na důkaz toho jsme jí předali dárek v podobě obřích brýlí.

Informační akce:

Týden pro klima

V červnu jsme se svými infostánky připojili také k **Týdnu pro klima**, pořádaného Klimatickou koalicí, a to 14. - 20. 6. v Praze a 14. 6. v Ústí nad Labem.

Věda v Ulicích

V 11 srpna jsme pak postavili svůj infostánek v Praze na Tylově náměstí v rámci kampaně **Věda v ulicích**, vyhlášené taktéž Klimatickou koalicí za účelem propagace vydání Šesté hodnotící zprávy IPCC.

Součástí informační akce Věda v ulicích byla také umělecká performance tanečnice Elišky Čulíkové a herečky Aleny Novotné.

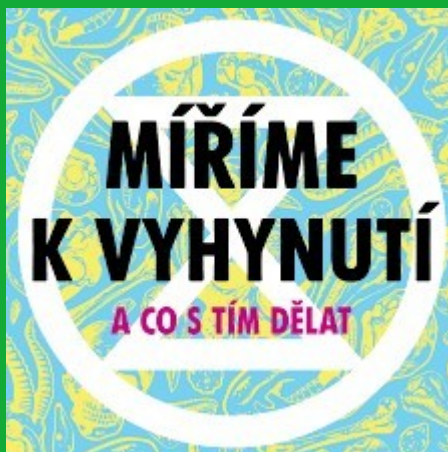
Přednášky (online i naživo)

PŘEDNÁŠKY „MÍŘÍME K VYHYNUTÍ A CO S TÍM DĚLAT“

11 přednášek naživo:

- v Brně (7. 7.)
- v Praze v Klubovně (8. 7.),
- v Litomyšli (11. 9.)
- v Jindřichově Hradci (16. 9.)
- v Liberci (17. 9.)
- v Mladé Boleslavi (20. 9.)
- v Brně (27. 9.)
- v Jilemnici (9. 10.)
- ve Zlíně (13. 10.)
- v Praze v rámci World Vegan Day (31. 10.)
- v Praze v Café Na půl cesty (8. 11.)

39 přednášek online

DISKUSNÍ PŘEDNÁŠKY REBEL TALKS:

Rebel talks byly on-line setkání s různými odborníky na zajímavá témata, týkající se klimatické krize:

Limity civilizace - Rebel Talk s Milanem Smržem, 14.1.

Solidární ekonomika jako cesta z klimatické krize - Rebel Talk s Nad'ou Johanisovou, 28. 1.

Zelená infrastruktura - Rebel Talk s Vítem Rousem, 4. 3.

Slow Fashion - Rebel Talk s Kamilou Boudovou, 24. 3.

Zdravá krajina: Rebel Talk s Danielem Pitkem, 22. 4.

Město a klima: Rebel Talk s Michaelou Pixovou, 25. 5.

Klimatický update: Rebel Talk s Alexandrem Ačem, 23. 6.

Klimatické žaloby: Rebel talk s Evou Balounovou, 26. 10.

Climate activism after COP26: Rebel Talk with Rupert Read, 23. 11.

DALŠÍ PŘEDNÁŠKY

Během roku jsme uspořádali i další přednášky:

- 4 online přednášky **Co je to občanské shromáždění?**
- 4 semináře **Přesvědčte svou babičku, aby šla do vězení kvůli klimatické krizi**, zaměřené na otázku jak vést konverzaci o klimatické nouzi. Třikrát to bylo online a jednou na živo, a to 27. 6. v rámci Letní rebelie v Praze
- **Zážitkový workshop s psychoterapeutkou Zdeňkou Voštovou**, 9. 4. (online)
- **Talk: Queer a klimatická krize**, 5. 8. v Praze, v rámci festivalu Prague Pride
- **Setkání s Rogerem Hallamem**, 28. 12. v Praze
- Sedmkrát jsme také uspořádali diskusní setkání **XR Kavárna - Hovory o klimatu**, a to 6x online a jednou na živo - v Praze, 14. 9..

Financování spolku:

**Informace o rozpočtu a plnění plánů,
informace o majetku a závazcích,
informace o výnosech a nákladech**

Financování spolku XR probíhá převážně z darů do drobných dárců a částečně z grantů, například od organizace European Climate Fund, který nám opakovaně přispěl na přednáškové aktivity po ČR. Celkem v roce 2021 přispělo cca 200 dárců, z toho asi 30 přispívalo pravidelně každý měsíc.

Přehled o výnosech a nákladech za rok 2021 viz další stránky.

Přehled o majetku a závazcích

Přehled o majetku a závazcích podle
Přílohy č. 2 vyhlášky 325/2015 Sb.

Extinction Rebellion Czech Republic
- Rebelie proti vyhnutí z.s.
V Šáreckém údolí 281/54
160 00 Praha 6
IČ 08509263

k 31.12.2020
(v tisících Kč)

Označení	Název ukazatele	k prvnímu dni účetního období	k poslednímu dni účetního období
A.	Majetek		
1	DNM	0	0
2	DHM	0	0
3	Finanční majetek	0	0
4	Peněž. p. v hotovosti	0	0
5	Peněž. p. na BÚ	172	538
6	Zásoby	0	0
7	Pohledávky	1	143
8	Úvěry a zápůjčky poskytnuté	0	0
9	Ostatní majetek	0	0
10	Majetek celkem	173	681
B.	Závazky		
1	Závazky	10	54
2	Úvěry a zápůjčky přijaté	0	0
3	Závazky celkem	10	54
99	Rozdíl majetku a závazků	163	627

Sestaveno dne 31.5.2021	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky Kai Arne Springorum, předseda
Právní forma účetní jednotky zapsaný spolek	Předmět podnikání ochrana přírody, krajiny a klimatu
Pozn.	

Přehled o příjmech a výdajích

Přehled o příjmech a výdajích podle
Přílohy č. 1 vyhlášky 325/2015 Sb.

Extinction Rebellion Czech Republic
- Rebelie proti vyhynutí z.s.
V Šáreckém údolí 281/54
160 00 Praha 6
IČ 08509263

k 31.12.2020

(v tisících Kč)

Označení	Název ukazatele	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
A.	Příjmy			
1	Prodej zboží	0	0	0
2	Prodej výrobků a služeb	0	0	0
3	Příjmy z veřejných sbírek	0	0	0
4	Přijaté peněžní dary	730	0	730
5	Přijaté členské příspěvky	0	0	0
6	Dotace a příspěvky	613	0	613
7	Ostatní	143	0	143
8	Průběžné položky	0	0	0
9	Kurzové rozdíly	0	0	0
10	Příjmy celkem	1486	0	1486
B.	Výdaje			
1	DHM a DNM	0	0	0
2	Materiál	67	0	67
3	Zboží	0	0	0
4	Služby	529	0	529
5	Mzdy	318	0	318
6	Pojistné	0	0	0
7	Ostatní osobní výdaje	0	0	0
8	Ostatní	63	0	63
9	Průběžné položky	0	0	0
10	Kurzové rozdíly	0	0	0
11	Výdaje celkem	977	0	977
99	Rozdíl příjmů a výdajů	509	0	509

Sestaveno dne 31.5.2021	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky Kai Arne Springorum, předseda
Právní forma účetní jednotky zapsaný spolek	Předmět podnikání ochrana přírody, krajiny a klimatu
Pozn.	